

କୃଷି ସୂଚନା ସେବା (ଧାନ)

ଭା.କୃ.ଅନୁ.ପ.-ଜାତୀୟ ଧାନ ଗବେଷଣା ଅନୁଷ୍ଠାନ, କଟକ-୭୫୩୦୦୭

୨୦୧୮ ମସିହା ଜୁଲାଇ ମାସ ପ୍ରଥମ ପକ୍ଷ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି :

ବୁଣାଧାନ:

- ❖ ବର୍ଷାଶ୍ରୀତ ସଙ୍କଳାଲୁଆ ଅଞ୍ଚଳରେ ଛଟାବୁଣା କରାଯାଇଥିବା ଜମିରେ ଯଦି କୌଣସି ଘାସମରା ଔଷଧ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇନାହିଁ, ତେବେ ଧାନ ବୁଣାର ୨ ସପ୍ତାହ ପରେ କିମ୍ବା ୨-୩ ପତ୍ର ଘାସଗଛରେ ଘାସମରା ଔଷଧ ଯଥା ଆଜିମସଲଫ୍ୟୁରାନ୍ ୫୦% DF ଏକର ପ୍ରତି ୨୮ ଗ୍ରାମ୍ କିମ୍ବା ବିସ୍‌ପିରିବାକ୍ ସୋଡିୟମ୍ ୧୦% SC ଏକର ପ୍ରତି ୧୨୦ ମି.ଲି.ର ଦ୍ରବଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ କିମ୍ବା ଫେନୋକ୍ସାପ୍ରୋପିଲ୍ - ପି-ଇଥାଇଲ୍ ୯ ଇ.ସି. ଏକର ପ୍ରତି ୨୨୦ ମି.ଲି. ହିସାବରେ ଧାନ ବୁଣାର ୨୦ ଦିନ ପରେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ।
- ❖ ବର୍ଷାଶ୍ରୀତ ଉଚ୍ଚାଜମି ଯେଉଁଠି ଘାସମରା ଔଷଧ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇନାହିଁ, ସେଠାରେ ପ୍ରଥମେ ହାତରେ କିମ୍ବା ଅଙ୍ଗୁଳି ଘାସବନ୍ଧା ଯନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବହାର କରି ଘାସ ବାନ୍ଧନ୍ତୁ।

ରୁଆ ଧାନ:

- ❖ ଜଳସେଚିତ ମଝିଆଳି ଜମିରେ ନବୀନ, ଲଲାଟ, ସି.ଆର.ଧାନ ୩୦୩, ସି.ଆର.ଧାନ ୩୦୪, ସି.ଆର.ଧାନ ୩୦୫, ସି.ଆର.ଧାନ ୩୦୬ (ମଉଡମଣି), ସି.ଆର.ଧାନ ୩୧୦, ସି.ଆର.ଧାନ ୩୧୧ (ମୁକୁଳ) ଏବଂ ଅଜୟ (ସଙ୍କର),ରାଜଲକ୍ଷ୍ମୀ (ସଙ୍କର) ଇତ୍ୟାଦି କିସମ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ। ଜଳସେଚିତ କିମ୍ବା ବର୍ଷାଶ୍ରୀତ ଖାଲୁଆ ଜମିରେ ଧାନ କିସମ ଯଥା ପୂଜା, ସର୍ଷ୍ଟ, ସର୍ଷ୍ଟସବ୍-୧, ସି.ଆର.ଧାନ ୪୦୮ (ଚକାଆଖି), ସି.ଆର.ଧାନ ୪୦୯ (ପ୍ରଧାନ ଧାନ), ସି.ଆର.ଧାନ ୫୦୦, ସି.ଆର.ଧାନ ୫୦୫, ସି.ଆର.ଧାନ ୫୦୬, ସି.ଆର.ଧାନ ୫୦୮, ସି.ଆର.ଧାନ-୨୦୧ (ସଙ୍କର) ଇତ୍ୟାଦି ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ।
- ❖ ଧାନ ବୁଣିବା ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରତି ୧ କି.ଗ୍ରା. ବିହନ ପାଇଁ କାର୍ବେଣ୍ଡାଜିମ୍ ୨୫ ଡବ୍ଲୁ.ପି. ୨ ଗ୍ରାମ୍ ହିସାବରେ ବ୍ୟବହାର କରି ବିହନ ବିଶୋଧନ କରନ୍ତୁ।
- ❖ ଜଳସେଚିତ କିମ୍ବା ଅନୁକୂଳ ଖାଲୁଆ ଅଞ୍ଚଳରେ, ଜଳସେଚନର ସୁବିଧା ଥିବା ସ୍ଥାନରେ ଗୋଷ୍ଠାବନ୍ଧ ହିସାବରେ ତଳିଘରା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ। ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ବର୍ଷା ହେଉଥିବା ବର୍ଷାଶ୍ରୀତ ଅଞ୍ଚଳ ଏବଂ ଜଳସେଚିତ ଜମିରେ ଆର୍ଦ୍ରତଳିଘରା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଗଜାଧାନ ବୁଣନ୍ତୁ।
- ❖ ଏକ ଏକର ଜମିରେ ରୋଇବା ପାଇଁ ୩୨୦ ବର୍ଗମିଟର ତଳିଘରାକୁ ଭଲଭାବେ କାତୁଅ, ଉଚ୍ଚା ପଟାଳି ଓ ସମତୁଲ କରି ୧୪-୧୮ କି.ଗ୍ରା. ଧାନ ବିହନ ବୁଣନ୍ତୁ। ଧାନ ବୁଣିବା ସମୟରେ ୪ କି.ଗ୍ରା. ଯବକ୍ଷାରଜାନ, ୪ କି.ଗ୍ରା. ଫସ୍ ଫରସ୍, ୪ କି.ଗ୍ରା. ପଟାସ୍ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ (ଅର୍ଥାତ୍ ଯୁରିଆ-୯ କି.ଗ୍ରା., ଏସ୍ ଏସ୍ ପି-୨୫ କି.ଗ୍ରା., ଏମ୍ ଓ ପି ୨.୨ କି.ଗ୍ରା. କିମ୍ବା ୯ କି.ଗ୍ରା. ଡି.ଏ.ପି, ୨.୨ କି.ଗ୍ରା. ଏମ୍ ଓ ପି, ଯୁରିଆ ୫ କି.ଗ୍ରା.)
- ❖ ଧାନ ରୁଆ ଯନ୍ତ୍ର ସାହାଯ୍ୟରେ ଧାନ ରୋଇବା ପାଇଁ ମଶିଣା ତଳିଘରା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ। ପଲିଥିନ୍‌କୁ ସମାନ ଭାବେ ବିସ୍ତୃତ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ଏହା ଉପରେ ୨୪ X ୪୦ ସେ.ମି.ର ଏକ କାଠ ଛାଞ୍ଚ ରଖନ୍ତୁ। ଦୁଇ ଚତୁର୍ଥାଂଶ ଛାଞ୍ଚରେ ଗୁଣ୍ଡ ମାଟି ଭରନ୍ତୁ। ପ୍ରତି ଛାଞ୍ଚ ଘରାରେ ୧୨୫ ଗ୍ରାମ୍ ଧାନ ବିହନକୁ ରୁଟେକ୍ସ ହରମୋନ୍‌ରେ ୩ ଗ୍ରାମ୍ ପ୍ରତି କି.ଗ୍ରା. ବିହନ ହିସାବରେ ମିଶାଇ ବୁଣନ୍ତୁ। ବୁଣିସାରିବା ପରେ ମଞ୍ଜିକୁ ଏକ ଚତୁର୍ଥାଂଶ ଗୁଣ୍ଡମାଟି ଦ୍ୱାରା ଘୋଡାଇ ଦିନେ

ଛାତି ଦିନେ ହିସାବରେ ଜଳସେଚନ କରନ୍ତୁ । ଏହା ଫଳରେ ୧୫-୨୦ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଡଳି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଯାଇଥାଏ । ଏକ ଏକର ଜମି ପାଇଁ ୩୨ ଟି ଏହିପରି ମଶିଣା ଡଳି ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ ।

- ❖ ଡଳି ଘରାରେ ଯଦି ବାଦାମି ପତ୍ରଚିତା ରୋଗ ଏବଂ ମହିଷା ରୋଗ ଦେଖାଦିଏ, ମ୍ୟାନକୋଜେବ୍ ୭୫ ଡଗ୍ମା ପି ପାଣି ଲିଟର ପିଛା ୨.୫ ଗ୍ରାମ୍ ହିସାବରେ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ମହିଷା ରୋଗ ଅଧିକ ଦେଖାଯାଉଥିବା ଜାଗାରେ ଟ୍ରାଇକ୍ଲୋଜୋଲ୍ ପାଣି ଲିଟର ପିଛା ୦.୨ ଗ୍ରାମ୍ ହିସାବରେ ଦ୍ରବଣ କରି ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ବାଲୁଙ୍ଗା ଦମନ ପାଇଁ ୩୨୦ ବର୍ଗମିଟର ଡଳିଘରାରେ ୫୨ ମି.ଲି. ପ୍ରେଟିଲିକୋର ୫୦ ଇ.ସି. କିମ୍ବା ୨.୪ ଗ୍ରାମ୍ ପାଇରାଜୋଲ୍ ସଲଫୁରାନ୍ ଇଥାଇଲ ୧୦% DF ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ମୂଳ ଜମି ପ୍ରସ୍ତୁତ ପାଇଁ ୭-୧୦ ଦିନ ବ୍ୟବଧାନରେ ଦୁଇଥର କାଦୁଅ କରି ଜମିକୁ ସମତୁଲ କରନ୍ତୁ । ଏହା ଫଳରେ ସମାନ ଭାବରେ ସମସ୍ତ ଗଛ ବଢ଼ିଥାଏ । ପ୍ରଥମ ଥର କାଦୁଅ ସମୟରେ ଏକର ପିଛା ୨ ଟନ୍ ହିସାବରେ ଭଲ ଭାବରେ ସତ୍ତା ଗୋବର ଖତ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ମୂଳ ସାର ହିସାବରେ ଯବକ୍ଷାରଜାନ ସାରର ଏକ ଚତୁର୍ଥାଂଶ (୧୪ କି.ଗ୍ରା ଯୁରିଆ/ଏକର) ଏବଂ ସମୁଦାୟ ଫସ୍ ଫରସ୍ ଏବଂ ପଟାସସାର (୪୪ କି.ଗ୍ରା DAP ଏବଂ ୩୪ କି.ଗ୍ରା. ମ୍ୟୁରେଟ୍ ଅଫ ପଟାସ) ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ରୋଇବାର ପ୍ରଥମ ଅବସ୍ଥାରେ ଗଛକୁ ଯୋକ ଦାଉରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ୨୫-୩୦ ଦିନରେ ଡଳିକୁ ଉପାଡ଼ି ସାରିବା ପରେ କ୍ଲୋରୋପାଇରିଫଓ ଦ୍ରବଣରେ (୧ ମି.ଲି. ପ୍ରତି ଲିଟର ପାଣିରେ) ବୁଡ଼ାଇ ରୁଅନ୍ତୁ ।
- ❖ ପ୍ରତି ବୁଦାରେ ୨-୩ ଟି ହିସାବରେ ଡଳି ଏବଂ ଧାଡ଼ିକୁ ଧାଡ଼ି ୨୦ ସେ.ମି ଓ ବୁଦାକୁ ବୁଦା ୧୫ ସେ.ମି. ବ୍ୟବଧାନରେ ରୋଇଦିଅନ୍ତୁ । ରୋଇବାର ୧୦ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୧-୨ ସେ.ମି. ଠିଆ ପାଣି ବିଲରେ ବାନ୍ଧି ରଖନ୍ତୁ ।
- ❖ ରୁଆଧାନରେ ବାଲୁଙ୍ଗା ଦମନ ପାଇଁ ବେନସଲଫୁରାନ୍ ମିଥାଇଲ ୦.୨% + ପ୍ରିଟିଲିକୋର ୨% GR (ଲୋଣ୍ଡେକ୍ସ ପାଣ୍ଡାର କିମ୍ବା ଇରେଜ୍ ଷ୍ଟୋକ୍ ନାମରେ ବଜାରରେ ଉପଲବ୍ଧ) ଏକରକୁ ୪ କି.ଗ୍ରା. ହିସାବରେ ସମାନ ପରିମାଣର ବାଲି ସହିତ ମିଶାଇ ରୋଇବାର ୩ରୁ ୭ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ଧାନ ସାଇତି ରଖିବା ଥିବା ପାତ୍ର ବା କୋଠରୀରେ ଯୋକ ଦେଖାଦେଲେ ଆଲ୍‌ଜିନିୟମ୍ ଫସ୍‌ଫୋଇଡ୍ ଟାବ୍ଲେଟ୍ ଏକ ଟନ୍ ଧାନ ପିଛା ୩ଟି ଟାବ୍ଲେଟ୍ (ସମୁଦାୟ ୯ ଗ୍ରାମ୍ ଟାବ୍ଲେଟ୍) ଦେଇ ଧୁଆଁ କରନ୍ତୁ । ୭ ରୁ ୧୦ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୋଠରୀ ବା ପାତ୍ରର ମୁହଁ ଭଲଭାବେ ବନ୍ଦ କରନ୍ତୁ । ଲୋକ ଚଳପ୍ରଚଳ କରୁଥିବା ସ୍ଥାନରେ ଏଭଳି ଔଷଧ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ ।
